

Systemy państwowo-partyjne w Polsce i Europie po II wojnie światowej

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia i polityka współczesna - interdyscyplinarne studia nauczycielskie		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność -		Kod zajęć 18HITS.22K.07300.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Historii		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia drugiego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Agnieszka Smólczyńska-Wiechetek		
Prowadzący zajęcia	Agnieszka Smólczyńska-Wiechetek, Krzysztof Fedorowicz		
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3	

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	przekazanie studentom wiedzy z zakresu podstawowych pojęć i teorii dotyczących genezy oraz funkcjonowania współczesnych systemów państwowo-partyjnych w Polsce i Europie
C2	przekazanie studentom wiedzy na temat odmierności ustrojów państw zachodnich i państw bloku sowieckiego
C3	przekazanie słuchaczom wiedzy na temat problemów związanych z transformacją ustrojową, demokratyzacją życia politycznego oraz tworzeniem nowego ładu politycznego i konstytucyjnego byłych państw związkowych ZSRR

Wymagania wstępne

Znajomość podstawowych faktów, dat i postaci z historii powszechnej oraz historii Polski po 1945 roku.
Podstawowa wiedza na temat najważniejszych instytucji politycznych współczesnego społeczeństwa.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna i rozumie zasadnicze pojęcia dotyczące problematyki systemów państwowo-partyjnych w Polsce i Europie po II wojnie światowej	HIT_K2_W01, HIT_K2_W02, HIT_K2_W10	Test, Wypowiedź ustna, Praca pisemna
W2	zna i rozumie przebieg wydarzeń historycznych oraz ich konsekwencje dla zmian systemów państwowo-partyjnych w Polsce i Europie po II wojnie światowej	HIT_K2_W01, HIT_K2_W02, HIT_K2_W10	Test, Wypowiedź ustna, Praca pisemna
W3	zna i rozumie szeroko pojmowane podejścia teoretyczne z zakresu badań systemów państwowo-partyjnych w Polsce i Europie po II wojnie światowej	HIT_K2_W01, HIT_K2_W02, HIT_K2_W10	Test, Wypowiedź ustna, Praca pisemna
W4	zna i rozumie wpływ czynników politycznych i układów partyjnych na sposób działania systemów państwowo-partyjnych w Polsce i Europie po II wojnie światowej	HIT_K2_W01, HIT_K2_W02	Test, Wypowiedź ustna, Praca pisemna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi analizować przebieg poszczególnych wydarzeń historycznych oraz ich konsekwencje dla zmian systemu politycznego państwa w zakresie konstytucji, władz państwowych i samorządowych, systemu gospodarczo-społecznego, podziału administracyjnego, systemu partyjnego oraz kształtowania się systemów państwowo-politycznych w Polsce i Europie po II wojnie światowej	HIT_K2_U01, HIT_K2_U02	Test, Wypowiedź ustna, Praca pisemna
U2	potrafi samodzielnie analizować w podstawowym zakresie najważniejsze akty prawne związane z określeniem systemów państwowo-partyjnych w Polsce i Europie po II wojnie światowej oraz potrafi wyszukiwać, analizować i użytkować informacje, wykorzystując różne źródła, a na ich podstawie tworzyć wypowiedź akademicką	HIT_K2_U01, HIT_K2_U02, HIT_K2_U09	Test, Wypowiedź ustna, Praca pisemna
U3	potrafi prawidłowo klasyfikować partie i systemy partyjne w systemach politycznych w Polsce i Europie po II wojnie światowej oraz rozróżniać zależności instytucjonalne pomiędzy aktorami procesu politycznego w Polsce i Europie po II wojnie światowej	HIT_K2_U01, HIT_K2_U02	Test, Wypowiedź ustna, Praca pisemna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotowa/gotów stosować w praktyce badawczej i edukacyjnej w sposób twórczy, krytyczny i odpowiedzialny wiedzy z zakresu systemów państwowo-partyjnych w Polsce i Europie po II wojnie światowej	HIT_K2_K01	Wypowiedź ustna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	System polityczny i jego klasyfikacje (definiowanie, typologie reżimów, elementy składowe systemu politycznego, funkcje, klasyfikacja, zasady organizacji aparatu państwowego).	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3	Konwersatorium
2.	Niedemokratyczne systemy polityczne – autorytaryzm i totalitaryzm.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3	Konwersatorium
3.	Systemy polityczne wybranych państw europejskich. Kształtowanie się systemu politycznego w Polsce w latach 1944-1947. System polityczny w czasach PRL-u (ewolucja systemu, konstytucja i zasady ustrojowe).	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3	Konwersatorium
4.	Systemy polityczne wybranych państw europejskich – Republika Francuska po 1945 roku. Ewolucja systemu, konstytucja i zasady ustrojowe.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1	Konwersatorium
5.	Systemy polityczne wybranych państw europejskich – Hiszpania po 1945 roku. Ewolucja systemu, konstytucja i zasady ustrojowe.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1	Konwersatorium
6.	Systemy polityczne wybranych państw europejskich – Republika Federalna Niemiec po 1945 roku. Ewolucja systemu, konstytucja i zasady ustrojowe.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1	Konwersatorium
7.	Systemy polityczne wybranych państw europejskich – Szwajcaria po 1945 roku. Ewolucja systemu, konstytucja i zasady ustrojowe.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1	Konwersatorium
8.	Systemy polityczne państw anglosaskich – Wielka Brytania po 1945 roku. Ewolucja systemu, konstytucja i zasady ustrojowe.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1	Konwersatorium
9.	Systemy polityczne wybranych państw europejskich – Włochy po 1945 roku. Ewolucja systemu, konstytucja i zasady ustrojowe.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3	Konwersatorium
10.	Konsekwencje rozpadu ZSRR dla kształtowania się systemów politycznych państw Europy Wschodniej i Polski.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1	Konwersatorium
11.	Transformacja ustrojowa państw Europy Wschodniej (Białoruś, Ukraina, Mołdawia, państwa bałtyckie). Teoria, modele i typy transformacji.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3	Konwersatorium
12.	System polityczny Federacji Rosyjskiej, przemiany polityczne i transformacja ustrojowa Rosji – od ZSRR do Federacji Rosyjskiej.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest przygotowanie i przedstawienie w formie wypowiedzi ustnej (praca w grupie) lub pracy pisemnej (praca indywidualna) zadanego zagadnienia/problemu oraz zaliczenie testu końcowego z przedmiotu. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM: bardzo dobry (bdb; 5,0): 100-80% pozytywnych wyników z testu dobry plus (+db; 4,5): 89-80% pozytywnych wyników z testu dobry (db; 4,0): 79-70% pozytywnych wyników z testu dostateczny plus (+dst; 3,5): 69-60% pozytywnych wyników z testu dostateczny (dst; 3,0): 59-51% pozytywnych wyników z testu niedostateczny (ndst; 2,0): poniżej 51% pozytywnych wyników z testu.

Literatura

Obowiązkowa

1. Systemy polityczne. Podręcznik akademicki, t. 1, red. M. Bankowicz, B. Kosowska-Gąsoł, Kraków 2019.
2. Antoszewski A., Herbut R., Systemy polityczne współczesnej Europy, Warszawa 2007.
3. Czubiński A., Europa XX wieku, Poznań 2002.
4. Krasuski J., Europa Zachodnia: dzieje polityczne 1945-1993, Warszawa 1995.
5. Sobolewska-Myślik K., Partie i systemy partyjne na świecie, Warszawa 2020 (rozdziały 1-7).

Dodatkowa

1. Antoszewski A., Partie i systemy partyjne państw Unii Europejskiej na przełomie wieków, Toruń 2009.
2. Janowski K.B., Źródła i przebieg zmiany politycznej w Polsce 1968-1989, Toruń 2003.
3. Ajnenkiel A., Konstytucje Polski w rozwoju dziejowym, Warszawa 2001.
4. Lutrzykowski A., System władzy publicznej Polski Ludowej od Manifestu PKWN do Konstytucji PRL, Toruń 2013.
5. Europa Wschodnia - dekada transformacji. Rosja, red. B.J. Albin, W. Baluk Wrocław 2003.
6. Bujwid-Kurek E., Mikucka-Wójtowicz D., Transformacja ustroju politycznego wybranych państw Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej. Podręcznik akademicki, Kraków 2015.
7. Kuciński J., Wołpiuk W.J., Zasady ustroju politycznego państwa w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 roku, Warszawa 2012.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie pracy pisemnej	10
Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie do zaliczenia	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 85
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
HIT_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do stosowania w praktyce badawczej i edukacyjnej w sposób twórczy, krytyczny i odpowiedzialny wiedzy z zakresu historii, wiedzy o polityce i społeczeństwie współczesnym
HIT_K2_U01	Absolwent/ka potrafi samodzielnie pogłębiać wiedzę i doskonalić umiejętności badawcze z zakresu wybranych problemów z dziejów najnowszych z podziałem na historię polityczną, kultury, gospodarczą i społeczną
HIT_K2_U02	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać, pogłębiać i doskonalić wiedzę i umiejętności badawcze wokół współczesnych wymiarów polityki lokalnej, regionalnej, krajowej i europejskiej oraz wybranych zagadnień z zakresu polityki globalnej
HIT_K2_U09	Absolwent/ka potrafi w sposób pogłębiony stosować dorobek pisarski, zasoby archiwalne i bazy informacyjne w prowadzeniu badań naukowych i działalności edukacyjnej z zakresu historii najnowszej, wiedzy o polityce i społeczeństwie współczesnym
HIT_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym wybrane problemy dziejów najnowszych z podziałem na historię polityczną, kultury, gospodarczą i społeczną
HIT_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym współczesne problemy polityki lokalnej, regionalnej, krajowej i europejskiej oraz wybrane problemy z zakresu polityki globalnej
HIT_K2_W10	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym terminologię właściwą dla historii oraz nauk o polityce, społeczeństwie współczesnym i edukacji w powiązaniu z naukami humanistycznymi i społecznymi